

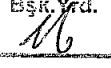
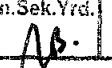
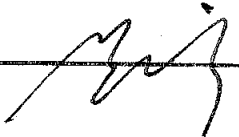
T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2421
Tarih: 24.01.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

03.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişkide sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Plan ve Bütçe Sağlık, Aile Gelişimi ve Sosyal Hizmetler				
Esas Komisyon	İçişleri				
Tarih:	08 Şubat 2013		E. No: 2/1206		
Yan.Üzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
					
TBMM BAŞKANI					

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Ocak 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
24 Ocak 2013
No : 176142

GENEL GEREKÇE

Türkiye kadın erkek eşitliği konusunda hala çok geri noktadadır. Bunun temel nedeni Türkiye’de kadın-erkek eşitliğine olan yaklaşımdır. Mevcut hükümet erkek egemen zihniyeti devam ettirmektedir. Dolayısıyla toplumsal yaşamın tüm kuralları bu cinsiyetçi yaklaşıma göre şekillenmektedir. Bu cinsiyetçi yaklaşım hem eşitsizliği derinleştirmekte hem de kadına yönelik şiddeti meşrulaştırmaktadır. Türkiye’de son dönemlerde kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda önemli yasalar çıkarılsa da bu yasaların pratikte sorunları gidermemesi erkek egemen zihniyetten kaynaklanmaktadır. Bugüne kadar iktidarlar kadına yönelik şiddetin önlenmesi çalışmalarında sonuca odaklı çalışmalar yapılmaktadır ve nedenleri göz ardı edilmektedir. Şiddetin ortadan kaldırılması ya da en aza indirilmesi konusunda yapılması gereken ilk şey zihniyet değişikliğidir. Dolayısıyla bütün yasal düzenlemeler, oluşturulacak politikalar kadın erkek eşitliği perspektifinden hazırlanmadığı sürece sorunların giderilmeyeceği açıktır. Özellikle kadınlar için önemli olan yerel yönetimlerde oluşturulan politikaların toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden hazırlanması zorunludur.

Toplumsal cinsiyet sorunlarına bir bütün olarak yaklaşmak sorunun çözümündeki en temel yaklaşım olmalıdır. Bir yandan kadın istihdamının artırılması için gerekli yasal ve fiili çalışmalar yapılırken bir yandan da kadının şiddetle mücadele etmesi konusunda mekanizmaların oluşturulması gereklidir. Toplumsal cinsiyet rollerinin kadına dayatılan ve eril bir zihniyetin ürünü olarak kadına yönelik şiddetle mücadele etmek dünyada olduğu gibi Türkiye’de de kadınların kolayca ulaşabileceği ve sorunlarının çözülebileceği mekanizmalar yaratmak öncelikli olarak kamunun sorumluluğudur.

Şiddet gören kadınlar için sığınma evlerinin açılması ve bunun kamunun temel bir görevi haline gelmesi bunların en önemlileridir. Avrupa ülkelerinde 1970’lerde açılan sığınma evleri, kadınların mücadeleleri sonucunda Türkiye’de 1990’larda açılabilmiştir. Sığınma evlerinin aile kurumuna zarar verebileceği anlayışı ne yazık ki sığınma evlerinin ve aile için şiddetle mücadelenin önünde duran en büyük engellerden biri. AKP hükümetinin kadınla ilgili bakanlıktan, yasalara kadar her alanda kadını birey olarak değil, ailenin bir parçası olarak görmesi, dolayısıyla kadının korunmasından ziyade “aile” kurumunun korunması yönündeki politikaları aile içi şiddeti daha da meşrulaştırmaktadır. Bu anlayışın ürünü olarak Belediyeler Kanunu’nda son yapılan değişiklikle her 100 bin nüfusunun olduğu yerde bir

kadın sığınma evi açmakla yükümlü olan belediyeler yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Bunun en büyük gerekçesi ise bütçe ayrılamaması olarak gösterilmektedir.

Yasalar çıkarılırken ciddi altyapı çalışmalarının yapılmaması, bütçe ayrılmaması gibi sıkıntılar mevcuttur. AB ülkelerinde her 8-10 bin nüfusta bir açılan kadın sığınma evlerinde feminist bakış açısının artık yerleştiği ve aile içi şiddetle mücadelede sığınakların önemli bir rolü olduğu görülmektedir. Avrupa Kadına Yönelik Şiddet Merkezinin verilerine göre, Türkiye 44 ülke içerisinde kadın nüfus başına düşen sığınma evi ve yeterlilik açısından 23. sırada yer almaktadır. Hollanda, İspanya gibi ülkelerde her 3 bin nüfusa bir sığınma evi düşerken, Türkiye’de toplam sayı 86’dır. Halen 35 ilde kadın sığınma evi bulunmamaktadır. Ancak var olan ve özellikle belediyelere bağlı sığınakların çalışma niteliklerinin çok sorunlu olduğu, sadece “koruma” sağlama yönünde olduğu, gerekli sosyal çalışmaların yapılmadığı görülmektedir. Bunun en büyük nedeni ise yasadaki norm kadro personeli tanımının olmasıdır. Sığınma evlerine uzman, bu konuda özel bilgisi olan personeller alınamamakta, mevcut belediyede çalışan kişiler sığınma evlerinde istihdam edilmektedir.

Kadının şiddetten korunması ve sonrasında tekrar şiddet sarmalına dönmemesi için geçici barınma, çocuklarına bakabilme, can güvenliğinin sağlandığı bir ortamda hayatını devam ettirebilme ve ekonomik olarak ayakları üzerinde durabilme imkânının sağlanması şiddetle mücadelede oldukça önemlidir. Yerel yönetimlerde bu alanda gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasıyla kadın sığınma evlerinin daha etkin bir şekilde çalışabilmeleri sağlanmalıdır.

Yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyete duyarlı politikaların üretilmesi için kadınların karar mekanizmalarında yer alabilmesinin koşullarının yaratılması gerekmektedir. Yerel yönetimlerde kadın temsiline baktığımızda %1,2 düzeyindedir, dolayısıyla yerel yönetimlerde kadınlar yoktur. O nedenle kadınların yerel yönetimler politikalarına etki edebilecek mekanizmaların yaratılması zorunludur. Yerel yönetimlerde kadın-erkek eşitliği komisyonları oluşturarak buradan üretilen politikalara göre hizmet sunulması bu eksikliği gidermek açısından önemli bir aşama olacaktır. Mevcut Belediyeler Yasası’nda kadın-erkek eşitliği komisyonlarının açılması zorunlu olmadığı ve bütçe yeterlilik ve koşullara bağlı bırakıldığı için uygulamada sadece 50 Belediye’de aktif olarak çalışan kadın-erkek eşitliği komisyonu bulunmaktadır. Bu sorunun giderilmesi amacıyla Belediyeler Kanunu’nda değişiklik yapılarak bu komisyonun zorunlu olarak açılması gereken bir ihtisas komisyonu olması öngörülmüştür.

Bu amaçla “BELEDİYELER KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile nüfusu 10000 ve üzeri belediyeler kadın sığınma evi açmaları zorunlu hale getirilerek oldukça yetersiz sayıda olan sığınma evleri sayısının artırılması hedeflenmiştir. Ek olarak Belediyelerde en büyük gerekçe olarak bütçe ve uzman personelin yetersizliği gerekçelerin ortadan kaldırılması amacıyla değişiklik ön görüşmüştür. Söz konusu değişiklik bütçenin ve personelin Bakanlık tarafından karşılanması hedeflenmiştir.

MADDE 2- İlgili madde değişikliği ile nüfusu tüm belediyelerde kadın-erkek eşitliği komisyonlarının kurulması zorunlu hale getirilmiştir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

5393 SAYILI BELEDİYESLER KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 03.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu'nun 14'üncü Maddesi a bendinde yer alan son cümle aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için sığınma evleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için sığınma evleri açabilirler. Sığınma evlerinin bütçesi Aile ve Sosyal politikalar Bakanlığı'ndan sağlanır. Sığınma evinde istihdam edilecek uzman personel yine Bakanlık tarafından sağlanır.

MADDE 2- 03.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu'nun 24'üncü Maddesi 2'inci Fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüm belediyeler de kadın-erkek eşitliği komisyonlarının kurulması zorunludur.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.